

fcm

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

**ADVISORY COMMITTEE ON THE
FRAMEWORK CONVENTION FOR THE
PROTECTION OF NATIONAL MINORITIES**

ACFC/SR/V(2019)007
Danish language version

Fifth Report submitted by Denmark

**Pursuant to Article 25, paragraph 2 of the Framework
Convention for the Protection of National Minorities –
received on 2 April 2019**

**Danmarks femte rapport
i henhold til
Europarådets rammekonvention
om beskyttelse af nationale
mindretal
2019**

Indhold

Indledning	4
Generelle bemærkninger og initiativ	7
Artikel 3	9
Rammekonventionens anvendelsesområder	9
Artikel 4	10
Lovgivning mod forskelsbehandling og gennemførelse	10
Dataindsamling	11
Institut for Menneskerettigheder	11
Artikel 5	11
Bevarelse af det nationale mindretals kultur	11
Artikel 6	13
Bekæmpelse af fjendtlighed eller vold grundet etnicitet	13
Forebyggelse af etnisk diskrimination og fremme tolerance	16
Diskrimination mod romaer	17
Medierapportering og politisk diskurs	17
Artikel 8	18
Retten til at manifestere religion eller tro	18
Artikel 9	19
Medier og minoritetssprog	19
Artikel 10	20
Mindretalsprog i den lokale administration	20
Artikel 11	21
Visning af lokale navne, gadenavne og andre topografiske indikationer	21
ARTIKEL 12	22
Viden om det nationale mindretals kultur, historie og sprog	22
Artikel 14	22
Undervisning i minoritetssprog	22
Artikel 15	22
Rådgivende organer og deltagelse i offentlige anliggender	22
Artikler 17 og 18	23
Bilaterale aftaler og grænseoverskridende samarbejde	23

Indledning

Danmark ratificerede den 22. september 1997 Europarådets rammekonvention om beskyttelse af nationale mindretal. Rammekonventionen trådte i kraft for Danmark den 1. februar 1998. Danmark afgav sin første statsrapport i henhold til rammekonventionen den 6. maj 1999, og som led i rammekonventionens overvågningsmekanismer afgiver Danmark hermed sin femte statsrapport.

Efter den danske regeringens opfattelse er det kendetegnende for et nationalt mindretal, at der er tale om en mindretalsbefolkningsgruppe, der i første række har historisk langvarig og fast tilknytning til vedkommende stat – i modsætning til flygtninge- og indvandrergrupper i almindelighed. Danmark har på denne baggrund identificeret det tyske mindretal i Sønderjylland som et nationalt mindretal, der er omfattet af rammekonventionen.

I regionerne nord og syd for grænsen (som har været fastlagt siden folkeafstemningerne i 1920) – med andre ord i det danske Sønderjylland og i det tyske Schleswig – lever danskere og tyskere sammen i traditionelle bebyggelsesområder. Medlemmerne af det tyske mindretal i Danmark er altovervejende danske statsborgere. Det er på den ovennævnte baggrund den danske regerings principielle opfattelse, at de folkeretlige forpligtelser, Danmark har påtaget sig i henhold til rammekonventionen, alene er knyttet til det tyske mindretal i Sønderjylland og ikke gælder i videre udstrækning.

I den forbindelse må endvidere fremhæves Kontaktudvalget for det Tyske Mindretal, som blev nedsat i 1965. Dette rådgivende udvalg, hvor repræsentanter for det tyske mindretal sammen med regeringen og medlemmer af de i Folketinget repræsenterede partier forhandler indenrigspolitiske anliggender af interesse for mindretallet har siden oprettelsen vist sin store betydning som et praktisk instrument til løsning af mindretallets problemer. Endvidere blev der i sommeren 1983 oprettet et særligt sekretariat for det tyske mindretal med kontor i København.

Der er ved udarbejdelsen af den femte statsrapport modtaget bidrag fra nedenstående ministerier, myndigheder, kommuner mv.:

- Beskæftigelsesministeriet
- Udenrigsministeriet
- Justitsministeriet
- Udlændinge- og Integrationsministeriet
- Sundheds- og Ældreministeriet
- Transport- Bygnings- og Boligministeriet
- Undervisningsministeriet
- Skattestyrelsen
- Fødevarestyrelsen
- Digitaliseringsstyrelsen
- Danmarks Statistik
- Region Syddanmark
- Tønder Kommune
- Haderslev Kommune
- Aabenraa Kommune
- Sønderborg Kommune

I overensstemmelse med gældende praksis vedrørende Rigsfællesskabet, har rapporten også været sendt i høring hos repræsentationerne for henholdsvis Grønland og Færøerne med anmodning om bemærkninger til de af den rådgivende komité stillede spørgsmål, jf. artikel 3. Høringssvarene gav ikke udtryk for en ændret holdning til, at rammekonventionen ikke skal finde anvendelse for grønlandere og færinger bosat i Danmark. Derudover har rapporten været sendt i høring hos Statsministeriet.

Den femte statsrapport er så vidt muligt udarbejdet i overensstemmelse med retningslinjerne for den femte statsrapport, og koncentrerer sig om de emner, der på baggrund af Danmarks fjerde landerapport, blev påpeget i *Resolution CM/ResCMN(2015)7 on the implementation of the Framework Convention for the Protection of National Minorities by Denmark*: https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectID=09000016805c305f og på den fjerde udtalelse om Danmark, som blev vedtaget den 20. Maj 2014: <https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=09000016801cdeca>.

I. Praktiske foranstaltninger på nationalt niveau med henblik på opfølgning af resultaterne af den fjerde overvågningsperiode

a. Angiv de skridt, der er taget for at offentliggøre resultaterne af den tredje overvågningsperiode (udtalelse, regeringens kommentarer, beslutninger): Offentliggørelse, kommunikation, oversættelse af relevante dokumenter til officielt/officielle sprog og minoritetssprog, hvor det er hensigtsmæssigt.

I november 2016 blev ansvaret for mindretalsspørgsmål overdraget fra Undervisningsministeriet til Kulturministeriets ressort. I den forbindelse blev der på Kulturministeriets hjemmeside etableret en særskilt hjemmeside med oplysninger om rammekonventionen og monitoreringsperioderne. Endvidere kan Danmarks fjerde statsrapport, Den Rådgivende Komité's rapporter samt ministerkomitéens resolutioner for alle perioderne findes på ministeriets hjemmeside: <https://kum.dk/kulturpolitik/internationalt-kultursamarbejde/organisationer/europaraadet/>.

Dokumenterne på hjemmesiden er tilgængelige på henholdsvis dansk og engelsk. Det danske sprog beherskes til fulde af langt størstedelen af medlemmerne af det tyske mindretal. Ved anmodning sender Kulturministeriet omkostningsfrit kopier af Danmarks Statsrapporter, Den Rådgivende Komité's rapporter og Ministerkomitéens resolutioner til modtager.

b. Beskriv den opfølgning, der har fundet sted på nationalt, regionalt og lokalt plan.

Som oplyst nedenfor under punkt c har der siden sidste rapport været afholdt flere møder i Kontaktudvalget for det tyske mindretal. Kulturministeriet i dets virke som sekretariat for Kontaktudvalget for det tyske mindretal er i løbende dialog med det tyske mindretals sekretariat i København, ligesom der løbende afholdes møder med det tyske mindretals repræsentanter. Oplysninger om Kontaktudvalget findes på ministeriets hjemmeside: <https://kum.dk/kulturpolitik/internationalt-kultursamarbejde/kontaktudvalget/om-kontaktudvalget/>.

c. Beskriv, hvordan minoritetsforeninger og andre NGO'erne deltager i myndighedernes udmøntning og overvågning af rammekonventionen, og beskriv effekten af denne deltagelse.

Generelle bemærkninger og initiativ

Indledningsvis skal det bemærkes, at Danmark anerkender det tyske mindretal i Sønderjylland som et nationalt mindretal omfattet af rammekonventionen. Derfor er det den danske regerings holdning, at de folkeretlige forpligtelser, som Danmark har påtaget sig i henhold til rammekonventionen, er knyttet til det tyske mindretal i Sønderjylland.

Den danske regering støtter princippet om engageret og konstruktiv dialog mellem relevante myndigheder og repræsentanter for civilsamfund og for etniske og religiøse minoriteter. Denne dialog finder sted på alle niveauer, herunder i de fire kommuner, som er beliggende i Sønderjylland, i Region Syddanmark og i kontakten mellem de danske myndigheder og repræsentanter for det tyske mindretal.

Nedenfor følger en gennemgang af praktiske foranstaltninger med henblik på opfølgning af den fjerde overvågningsperiode.

Region Syddanmark

Grænseområdet mellem Syddanmark og Schleswig-Holstein har en særlig historie. I dag er der en fredelig sameksistens i den dansk-tyske grænse, og de nationale mindretal er en naturlig del af det dansk-tyske samarbejde i Region Syddanmark. Region Syddanmark er en offentlig myndighed med politisk lederskab, og information om regionens hjemmeside er tilgængelig på tysk. Desuden understøtter Region Syddanmark i fejringen af Sønderjyllands genforening med Danmark i 2020, og Regionsrådet har afsat 3,8 millioner kroner til aktiviteter, der fejrer genforeningen.

Der Bund Deutscher Nordschleswiger

Der Bund Deutscher Nordschleswiger (BDN) blev oprettet i november 1945. BDN er det tyske mindretals hovedorganisation og repræsenterer det tyske mindretal. Målsætningen er at fremme det tyske mindretal samt at medvirke til kulturel mangfoldighed og bidrage til en harmonisk udvikling i det dansk-tyske grænseland. Samtidigt fungerer det tyske mindretal som brobygger mellem tysk og dansk og mellem Danmark og Tyskland. Det tyske generalsekretariat i Aabenraa varetager de centrale administrative opgaver og er ansvarlig for mindretallets samlede budget. Det tyske mindretals sekretariat i København er forbindelsesorganet til regeringen og Folketinget: <https://www.bdn.dk/>.

Deutschen Schul- und Sprachverein (DSSV)

Deutscher Schul- und Sprachverein (DSSV) blev grundlagt i august 1945. DSSV er det tyske mindretals paraplyorganisation, der består af tysksprogede børne- og uddannelsesinstitutioner m.v. i det danske grænseland. Foreningens indtægter kommer fra både Danmark og Tyskland samt egenfinansiering. Størstedelen af midlerne fra Danmark er til drift af skoler og børnehaver, og det tyske mindretals børnehaver og skoler er vigtige, når det gælder formidling af tysk kultur og sprog: www.dssv.dk.

Kontaktudvalget for Det Tyske Mindretal

Kontaktudvalget for Det Tyske Mindretal består af repræsentanter for alle partier, der er repræsenteret i Folketinget, samt repræsentanter for det tyske mindretal. Kulturministeren er formand for Kontaktudvalget, og Kulturministeriet er i løbende dialog med det tyske mindretals sekretariat i København, ligesom der løbende afholdes møder med det tyske mindretals repræsentanter. I den forbindelse drøftes emner, som det tyske mindretal finder behov for,

herunder i relation til rammekonventionen. Kulturministeriet afholder endvidere årlige møder med repræsentanter for det tyske mindretal på ad hoc basis. I september 2018 blev det 55. møde i Kontaktudvalget for det tyske mindretal afholdt. Yderligere information kan findes på kulturministeriets hjemmeside: <https://kum.dk/kulturpolitik/internationalt-kultursamarbejde/kontaktudvalget/om-kontaktudvalget/>.

d. Beskriv andre forholdsregler, der er taget for at fremme kendskabet til rammekonventionen.

Det er Kulturministeriets opfattelse, at de under a - c beskrevne forhold sikrer et fyldestgørende og tilstrækkeligt kendskab til rammekonventionen.

II. Beskriv de tiltag, der er gennemført for at imødekomme de specifikke anbefalinger

a. Beskriv hvordan de specifikke anbefalinger i anden del af Ministerkomitéens resolution er blevet implementeret. Andre politikker og foranstaltninger, der ses som relevante i denne sammenhæng, bør også beskrives

Ministerkomitéen konkluderer indledningsvis, at der har været flere områder med en positiv udvikling. Herefter opregnes nogle områder, som giver anledning til bekymring. Disse områder er indeholdt i ministerkomitéens anbefalinger, som bliver behandlet nedenfor;

- Indføre yderligere og målrettede initiativer og politikker til bekæmpelse af alle manifestationer af intolerance, racisme og fremmedhad, især ved systematisk at behandle racistiske manifestationer i medierne og den politiske sfære.
- Sikre, at personer tilhørende det tyske mindretal fortsat kan kommunikere fuldt ud på tysk med alle administrationsorganer, herunder også elektronisk;
- Intensivere dialogen med repræsentanter for forskellige grupper for at analysere de eksisterende behov og finde passende løsninger, der giver alle interesserede mulighed for at modtage undervisning på deres sprog.

Generelle bemærkninger og initiativ

Den danske regering støtter princippet om engageret og konstruktiv dialog mellem relevante myndigheder og repræsentanter for civilsamfund og for etniske og religiøse mindretal. Denne dialog finder sted på alle niveauer, herunder i de fire kommuner, som er beliggende i Sønderjylland, og i arbejdet med den danske integrationspolitik. Endvidere bidrager Region Syddanmark til det dansk-tyske samarbejde i Sønderjylland-Slesvig, som omfatter arbejde med det kulturelle område, hvor mindretal på begge sider af grænsen er en vigtig målgruppe.

De Sønderjyske kommuner og Region Syddanmark

Retten til at bruge det nationale mindretals sprog har flere aspekter. Det gælder for de fire kommuner, at de bestræber sig på, at borgere, der henvender sig på tysk både skriftligt og mundtligt, kan blive betjent på tysk. Der gøres således en stor indsats i de fire grænskommuner for, at det nationale tyske mindretal frit kan bruge deres sprog, også i kontakten med offentlige myndigheder, som Rammekonventionen tilsiger. Region Syddanmark er en offentlig myndighed med en politisk ledelse, og information på regionens hjemmeside er tilgængelig på tysk.

Ligebehandlingsnævnet

Ligebehandlingsnævnet blev oprettet 1. januar 2009, og nævnets budget i 2019 er 250.000 Euro. Ligebehandlingsnævnet arbejder med at øge bevidstheden i forhold til diskrimination og med antidiskrimination generelt. Bestyrelsens sekretariat holder jævnligt møder med interessenter, især organisationer med særlig indsigt i ligestillings spørgsmål. Sekretariatet udarbejder også pædagogiske præsentationer til organisationer og fagforeninger. Det skal endvidere bemærkes, at Institut for Menneskerettigheder med virkning fra 1. januar 2016 fik ret til at indbringe klager til Ligebehandlingsstyrelsen om principielle spørgsmål, som kan have offentlighedens interesse: <https://bm.dk/arbejdsomraader/arbejdsvilkaar/forskelsbehandling/ligebehandlingsnaevnet/>.

Institut for Menneskerettigheder

Institut for Menneskerettigheder modtager årligt tilskud fra den danske regering til støtte for gennemførelsen af sine nationale opgaver. Instituttets økonomiske situation vurderes som en del af den årlige revision af finansloven. Som anerkendt i den fjerde udtalelse blev tilskuddet til instituttets nationale aktiviteter øget væsentligt i 2012 med henblik på at sikre en korrekt gennemførelse af det udvidede mandat. I 2018 udgjorde tilskuddet til de nationale aktiviteter 38,9 millioner kroner: <https://menneskeret.dk/emner>.

Tilskud til elektronisk formidling af Der Nordschleswiger

Det tyske mindretals dagblad Der Nordschleswiger får de kommende fire år støtte fra den danske stat til etablering af produktion og formidling af digitalt, tysksproget radio og tv. Der Nordschleswiger er et tysksproget dagblad for det tyske mindretal i Sønderjylland, med hovedredaktion i Aabenraa. Avisen udkom første gang i 1946 som ugeblad og siden 1951 som dagblad. Avisen læses også uden for Sønderjylland og citeres ofte i den danske og tyske presse. Avisen har lokalredaktioner i Aabenraa, Haderslev, Sønderborg, Tinglev og Tønder.

Der Nordschleswiger får 1,7 millioner kroner i 2018 og i 2019 stigende til 2,3 millioner kroner årligt i 2020 og 2021. Dette indebærer, at den tyske mindretalsavis får otte millioner kroner til elektronisk formidling og kommunikation over de næste fire år. Hertil kommer, at avisen modtager mediestøtte (estimeret til 3,2 mio. kr. i 2019) Tilskuddet, der fremgår af finansloven for 2018, gives som en del af en styrkelse af dansk kulturarv og for at Danmark efterlever Europarådets anbefalinger i henhold til den Europæiske Sprogpagt.

Renovering af Deutsches Museum Nordschleswig i Sønderborg

Det tyske mindretals museum i Sønderborg – *Das Deutsche Museum Nordschleswig* – præsenterer historien om det tyske mindretal i Danmark, herunder om nationale konflikter i grænselandet, afstemningen i 1920, nazismen, tiden efter 2. verdenskrig og hverdagen hos det tyske mindretal. Folketinget tiltrådte i 2018 et forslag fra Kulturministeren om at bevilge 5 millioner kroner til ud- og ombygning af museet. Det er planen, at om- og tilbygningen skal stå færdig i 2020, når det tyske mindretal fejrer 100 års fødselsdag. Ombygningen og moderniseringen af museet sker med tilskud fra både Danmark og Tyskland. Schleswig-Holstein bidrager med 300.000 Euro og Berlin med 1 mio. Euro. Projektet kan betragtes som et eksempel på, hvordan Tyskland og Danmark – både regionalt og nationalt – står sammen om at sikre kulturarven for det nationale mindretal i grænseregionen: <http://www.deutsches-museum.dk/>.

Genforeningsjubilæet 2020

I 2020 er det 100 år siden, at Sønderjylland blev genforenet med Danmark, og jubilæumsåret vil blive markeret med events og aktiviteter over hele landet. Formålet med Genforeningsjubilæet er at styrke bevidstheden om genforeningens politiske og kulturelle betydning for hele det danske samfund, for vores nationale selvforståelse og for venskabet til Tyskland. Ambitionen er også at

øge kendskabet til det historiske forløb, hvor Sønderjylland blev en del af Danmark og sætte fokus på det europæiske perspektiv i det dansk-tyske grænseland. I 2020 fejres endvidere det gode naboskab til Tyskland, og året er udpeget til dansk-tysk venskabsår. Yderligere information om Genforeningsjubilæet er tilgængeligt på dansk, tysk og engelsk:

<https://genforeningen2020.dk/>.

Den danske regering har afsat 10 millioner kroner i finanslov 2018 til markering af jubilæet i 2020. Midlerne skal blandt andet gå til folkeoplysende virksomhed, der via støtte til konkrete projekter skal sørge for, at højskoler, museer og biblioteker sætter genforeningsjubilæet på dagsordenen. En statslig styregruppe bestående af Kulturministeriet, Statsministeriet, Udenrigsministeriet og Undervisningsministeriet står for fordelingen af midlerne.

Derudover er der nedsat et Sønderjysk Præsidium, som ligeledes arbejder med forberedelserne frem til 2020. Det Sønderjyske Præsidium udgør sammen med den statslige styregruppe jubilæets officielle forankring og fastsætter de overordnede strategiske rammer for markeringen. I præsidiets sidder repræsentanter for syv sønderjyske kommuner, Region Syddanmark, regeringen og andre interessenter, herunder repræsentanter for mindretallene nord og syd for grænsen: <https://genforeningen2020.dk/markeringen-i-2020/praesidiet/>

III. Gennemførte tiltag i øvrigt for at forbedre implementeringen af rammekonventionen

Nedenfor listes oplysninger, opdelt per artikel, om de foranstaltninger, der er truffet med henblik på at forbedre gennemførelsen af rammekonventionen. Indikationer på andre politikker, foranstaltninger og behovsvurderinger, som anses for relevante i sammenhængen, er også angivet. I forbindelse med gennemgangen er der lagt særlig vægt på nedenstående anbefalinger:

a. Beskriv hvordan de 'yderligere' anbefalinger i anden del af Ministerkomitéens resolution er blevet implementeret.

b. Vedtagne foranstaltninger og politikker i det omfang, som ikke allerede er dækket under punkt II og III a, og som er indeholdt i Den Rådgivende Komité's udtalelse.

Med henblik på at lette læsningen af rapporten følger besvarelsen af afsnittet så vidt muligt strukturen i Den Rådgivende Komité's rapport. Nedenfor er Den Rådgivende Komité's bemærkninger/anbefalinger anført i kursiv, hvorpå der følger bemærkninger hertil.

Artikel 3 Rammekonventionens anvendelsesområder

Anbefaling

22. Den Rådgivende Komité opfordrer myndighederne til at fortsætte den dialogbaserede tilgang i deres forbindelser med enkeltpersoner og grupper, der i fremtiden kunne være interesseret i at blive givet den beskyttelse, der er fastsat i rammekonventionen og at opretholde muligheden for disse personer for at komme under beskyttelse af konventionen.

Det skal indledningsvist bemærkes, at Danmark anerkender det tyske mindretal i Sønderjylland som nationalt mindretal, og at mindretallet dermed er omfattet af rammekonventionens

bestemmelser. Det er således den danske regerings principielle opfattelse, at de folkeretlige forpligtelser, som Danmark har påtaget sig i henhold til rammekonventionen, alene er knyttet til det tyske mindretal i Sønderjylland og ikke gælder i videre udstrækning.

For så vidt angår Grønland og Færøerne, personer fra Grønland eller Færøerne, der opholder sig i Danmark, samt personer af etnisk dansk oprindelse, der opholder sig i Grønland eller på Færøerne, henvises endvidere til tidligere afgivne statsrapporter og bemærkninger til Den Rådgivende Komité herom. For uddybende oplysninger om rigsfællesskabet, herunder Grønlands og Færøernes selvstyre/hjemmestyreordning henvises til Danmarks ”common core document”:

https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=HRI%2fCO RE%2fDNK%2f2018&Lang=en

Mens det ikke er en del af Danmarks forpligtelser under rammekonventionen, kan det i øvrigt oplyses, at regeringen f.eks. har igangsat initiativer, der fokuserer på at øge kendskabet til Grønland, Færøerne og Danmark blandt befolkningerne i rigsfællesskabet. Regeringen støtter også initiativer målrettet inklusion af grønlændere i Danmark, f.eks. støtte til danskundervisning til nyankomne grønlandske studerende og støtte til de Grønlandske Huse, der bl.a. yder en bred vifte af rådgivning til grønlændere i Danmark.

Danmark har i forbindelse med ratifikationen af rammekonventionen ikke identificeret romaer eller jøder i Danmark som et nationalt mindretal i konventionens forstand. Romaer og Jøder udgør således efter den danske regerings opfattelse ikke et nationalt mindretal i Danmark, hvorfor de folkeretlige forpligtelser, som Danmark har påtaget sig i henhold til rammekonventionen, ikke finder anvendelse. Der henvises i øvrigt til teksten nedenfor under artikel 6 og artikel 14.

Afslutningsvis noterer Danmark den Rådgivende Komités bemærkninger, og den danske regering vil altid være indstillet på dialog med interessenter, som må være interesseret i rammekonventionen.

Artikel 4

Lovgivning mod forskelsbehandling og gennemførelse

Anbefaling

30. Den Rådgivende Komité opfordrer myndighederne til at intensivere deres indsats for at øge det offentlige kendskab til arbejdet i Ligebehandlingsnævnet blandt befolkningen som helhed, og til at være særligt opmærksomme på de personer, der er mest udsatte for diskrimination, samt til at sikre, at Ligebehandlingsnævnet fortsat har tilstrækkelige ressourcer til rådighed for at udføre dets opgave.

Ligebehandlingsnævnet blev oprettet 1. januar 2009. Ligebehandlingsnævnets årlige budget er i øjeblikket 250.000 Euro. Nævnet dækker alle diskriminationsområder i den danske antidiskriminationslovgivning. Det er gratis at indgive klager, og sekretariatet for bestyrelsen hjælper individer med at indgive klager. Ligebehandlingsnævnet fortsætter med at øge bevidstheden om antidiskrimination generelt. Nævnets sekretariat holder jævnligt dialogmøder med interessenter, især organisationer med særlig indsigt i ligestillings spørgsmål. Sekretariatet laver også pædagogiske præsentationer for organisationer og fagforeninger.

Alle bestyrelsens beslutninger offentliggøres på hjemmesiden, og sekretariatet udgiver nyhedsbreve og pressemeddelelser om udvalgte individuelle sager. Både medierne og advokater med interesse i området følger nøje bestyrelsens arbejde og citerer ofte de truffne beslutninger. Bestyrelsen modtager et stort antal forespørgsler via telefon eller e-mail fra enkeltpersoner, universitetsstuderende, fagforeninger og andre, der har interesse for antidiskrimination.

Det skal endvidere bemærkes, at Institut for Menneskerettigheder med virkning fra 1. januar 2016 fik ret til at indbringe klager til nævnet. Det betyder, at Institut for Menneskerettigheder har mulighed for at indgive klager til ligebehandlingsnævnet om principielle spørgsmål af betydning for offentligheden.

Dataindsamling

Anbefaling

33. Den Rådgivende Komité opfordrer myndighederne til at finde midler til at opnå pålidelige data om situationen for alle grupper uanset deres formelle anerkendelse som nationale mindretal. En sådan dataindsamling skal gennemføres i tæt samråd med de berørte personer under fuld overholdelse af internationale standarder for beskyttelse af personoplysninger.

Det har ikke været muligt for Danmarks Statistik at tilvejebringe nye data om nationale mindretal i Danmark. Danmarks Statistiks demografiske oplysninger hentes fra CPR, det Centrale Personregister, som bl.a. indeholder oplysninger om personers fødested og statsborgerskab, mens etnicitet, race- eller religiøse tilhørsforhold, ifølge persondataloven ikke kan registreres. Ingen af de eksisterende oplysninger kan bruges til at identificere de berørte mindretalsgrupper.

Institut for Menneskerettigheder

Anbefaling

38. Den Rådgivende Komité opfordrer myndighederne til en gennemgang af Det Danske Institut for Menneskerettigheder med henblik på at sikre, at de ressourcer, der står til rådighed, svarer til det udvidede mandat samt muliggør for Instituttet at udføre sine opgaver effektivt, uafhængigt og i samarbejde med repræsentanter for de pågældende minoriteter.

Institut for Menneskerettigheder modtager årligt tilskud fra regeringen til støtte for gennemførelsen af sine nationale opgaver. Instituttets økonomiske situation vurderes som en del af den årlige revision af finansloven. Som anerkendt i den fjerde udtalelse blev tilskuddet til instituttets nationale aktiviteter øget væsentligt i 2012 med henblik på at sikre en korrekt gennemførelse af det udvidede mandat. I 2018 udgjorde tilskuddet til de nationale aktiviteter 38,9 millioner kroner.

Derudover modtager instituttet en statsstøtte til støtte for dets internationale aktiviteter i udviklingslandene samt projektrelateret finansiering til internationale aktiviteter. Instituttet har i øjeblikket ca. 119 medarbejdere og et samlet aktivitetsbudget på omkring 152 millioner kroner. Set i lyset heraf finder den danske regering ikke at der er behov for en yderligere gennemgang af den nævnte retsakt.

Artikel 5

Bevarelse af det nationale mindretals kultur

Anbefaling

43. Den Rådgivende Komité opfordrer myndighederne til at tage en aktiv rolle i forbindelse med udvidelsen af den officielle liste over kulturarvssteder med henblik på at fremme den kulturelle mangfoldighed i det danske samfund. Myndighederne bør også sikre kontinuitet og bæredygtighed af foranstaltninger til støtte for mindretals kulturer.

Region Syddanmark har i de senere år arbejdet målrettet for at støtte regionens unikke natur- og kulturarv. Region Syddanmark har tre steder på Verdensarvslisten: Jelling Monuments, Christiansfeld og Vadehavet. De tre verdensarvssteder har en positiv indvirkning på både turisme, bosættelser og forretninger, og Region Syddanmark har støttet verdensarvsstederne politisk og finansielt på forskellige måder. Regionen støtter fortsat forskellige projekter, der stammer fra de særlige naturlige og kulturelle forhold, der karakteriserer UNESCO-betegnelserne i regionen.

Region Syddanmark bidrager også til det dansk-tyske samarbejde i Sønderjylland-Slesvig, som omfatter arbejde med det kulturelle område – hvor mindretal på begge sider af grænsen er en vigtig målgruppe – og en særlig indsats for at fremme nabosprog. Desuden understøtter Region Syddanmark i fejringen af Sønderjyllands genforening med Danmark i 2020, og Regionsrådet har afsat 3,8 millioner kroner til aktiviteter, der fejrer genforeningen.

UNESCO nominering af det dansk-tyske grænseland til immateriel kulturarv

Kulturministeren har i 2019 besluttet at nominere ”Samlivet mellem mindretal og flertal i det dansk-tyske grænseland” til at blive UNESCO immateriel kulturarv. Det sker på baggrund af en fælles ansøgning fra det danske mindretal i Sydslesvig og det tyske mindretal i Sønderjylland. Såvel de tyske kulturministre som Bundesregeringen for Kultur og Medier har i marts 2019 besluttet at støtte en fælles dansk-tysk nominering til UNESCOs internationale register over gode sikringspraksisser i 2020. Det danske mindretal i Tyskland og det tyske mindretal i Danmark samarbejder nu om at raffinere den fælles ansøgning med henblik på indsendelse til UNESCO i starten af 2020.

De Sønderjyske Kommuner

Aabenraa Kommune har et museum - Frøslev Camp Museum - der illustrerer fangelejre under 2. verdenskrig. I dag repræsenterer den tyske og danske historie i forbindelse med 2. verdenskrig den største turistattraktion i kommunen, og for at tiltrække endnu flere turister og borgere til at fortælle historien er museet ved at blive struktureret på en ny måde efter en vision og handlingsplan. Med denne ændring vil alle oplysninger også blive oversat til tysk og engelsk, hvilket sikrer, at både tyske og internationale turister samt det tyske mindretal har adgang til at forstå historien og baggrunden for museet.

Desuden fejrer Aabenraa Kommune sammen med andre kommuner fra Sønderjylland og Nordtyskland 100-året for genforening i 2020, hvilket betyder, at der er fire perspektiver på arrangementet - danskerne, tyskerne, det danske mindretal og det tyske mindretalsperspektiv. I denne forbindelse arbejder Aabenraa Kommune på særlige arrangementer og udbyder en pulje, hvor borgerne kan søge om penge til små kulturelle projekter. Både informationerne om genforeningen og ansøgningsskemaerne er planlagt til oversættelse, således at det tyske mindretal og andre tysksprogede borgere kan søge.

Det tyske mindretal er en del af præsidiets for markering af genforeningsjubilæet 2020 og deltager aktivt i tilrettelæggelsen af aktiviteterne i de forskellige kommuner, der finder sted indtil og især i 2020. Desuden har det tyske mindretal også en aktiv rolle i planlægningen af aktiviteter på den tyske side af grænsen. Dette understreger, at både den danske og den tyske national- og minoritetskultur arbejder sammen om genforening/mærkning.

Knivsbjerg er det højeste punkt i Nordslesvig og har været uddannelses- og mødepunkt for tyskerne og senere det tyske mindretal. Det er et sted, der i dag regelmæssigt bruges til arrangementer, og er en integreret del af Aabenraas samfund. Knivsbjerg er både fysisk og abstrakt markør for et bredt spektrum af kulturelle, uddannelsesmæssige og sportslige foreninger, hvilket er afgørende for den løbende støtte til identiteten af det tysktalende mindretal i regionen.

Det tyske mindretal i Haderslev Kommune har et stort antal foreninger, der tilbyder aktiviteter inden for sport, fritid og kultur. Det tyske mindretal har også et dagcenter, en skole, et bibliotek og en menighed med sin egen prædiker. Haderslev Kommune samarbejder med det tyske mindretal, dets foreninger og institutioner på mange niveauer. "*Historie Haderslev*" sikrer, at det tyske mindretals historie i Haderslev Kommune bevares. Historie Haderslev er Haderslevs nye kulturorganisation, sammensat af tre museer og et arkiv, og derfor har Historie Haderslev noget for alle: Udstillinger, foredrag, familieaktiviteter, børnearrangementer og meget mere. Historie Haderslev dækker både kunsthistorie, transporthistorie, bygningshistorie samt Haderslevs lokal- og by historie.

Sønderborg Kommune opdaterer jævnligt udendørskortet "*Outdoor-Karte für die Kommune Sønderborg*" på tysk, engelsk og dansk. Kortet er endvidere tilgængeligt online og i printet udgave, f.eks. på kommunens hjemmeside, på turistkontoret og på andre centrale steder. Kortet indeholder blandt andet referencer til kulturarvssteder mv. Det tyske mindretalsmuseum "*Deutsches Museum Nordschleswig*" er beliggende i Sønderborg og Sønderborg Kommune afsætter midler hertil i det kommunale budget. Endvidere har minoritetsinstitutioner, såsom børnehaver og skoler, adgang til kommunale faciliteter på samme vilkår som ikke-mindretal institutioner.

Artikel 6

Bekæmpelse af fjendtlighed eller vold grundet etnicitet

Anbefaling

52. Den Rådgivende Komité opfordrer myndighederne til at sikre, at der findes et tilstrækkeligt retsgrundlag til behandling af sager vedrørende hadtaler og forbrydelser med racistiske årsager.

I 2016 udstedte Anklagemyndigheden nye retningslinjer for håndtering af overtrædelse af straffelovens § 266 b vedrørende hadforbrydelser (erstatning af instruktion nr. 2/2011 som beskrevet på side 16 i den fjerde danske rapport). Med henblik på at sikre gennemsigtighed og ensartet praksis hos politi og ved retsforfølgning i sager vedrørende hadtaler, indeholder instruktionen detaljerede retningslinjer suppleret med relevant retspraksis om, hvornår en handling som hovedregel bør anses for at være en overtrædelse. Instruktionen indeholder også nye afsnit samt retningslinjer, som diskuterer relationen mellem ytringsfrihed i forhold til sager vedrørende hadforbrydelser.

I 2016 indledte det danske politi en dialog om hadforbrydelser med en række relevante interessenter på området. Anledningen er, at man ønsker at etablere et tættere og løbende samarbejde samt indhente input til fremtidige politiindsatser vedrørende hadforbrydelser. Formålet med dialogen er også at samarbejde om, hvordan man kan tilskynde flere ofre til at rapportere hadforbrydelser samt at kaste lys over eventuelle vanskeligheder eller barrierer med hensyn til rapporteringsprocessen.

Anbefaling

53. Myndighederne bør fortsætte og videreudvikle programmer og retningslinjer, der medvirker til at fremme integration, mangfoldighed og tolerance i det danske samfund samt overvåge dem regelmæssigt.

Formålet med den danske integrationsindsats er at støtte flygtninge og indvandrere til at blive deltagende og økonomisk uafhængige borgere på lige fod med samfundets øvrige borgere. Beskæftigelse og selvforsørgelse er det primære mål for integrationsindsatsen.

Danmark har gennemført en række foranstaltninger med henblik på at fremme integrationen på arbejdsmarkedet. Indsatser med fokus på indvandreres deltagelse på arbejdsmarkedet er blevet iværksat i tæt samarbejde med virksomheder, civilsamfund og arbejdsmarkedets parter. Fra 2015 til 2018 er andelen af flygtninge og familiesammenførte til flygtninge, som er i beskæftigelse efter de første tre år af deres ophold, i Danmark, steget fra 21 % til 45 %.

Integrationsindsatsen udvikles løbende for at målrette særlige udfordringer. Regeringen har specifikt i 2018 afsat 95 millioner kroner til en målrettet og koordineret indsats for at fremme og forbedre integrationen af indvandrerkvinder på arbejdsmarkedet. Initiativet tager sigte på at løse de udfordringer, der forhindrer denne gruppe i at komme ind på arbejdsmarkedet. Initiativet gennemføres fra 2019-2022.

Integrationsbarometeret, der blev lanceret i 2012, fokuserer på målene for integrationsindsatsen og følger de årlige fremskridt, der er gjort for at nå målene, både på nationalt og kommunalt niveau. Barometeret har til formål at få alle aktører på integrationsfeltet til at arbejde for de samme mål og tage initiativer, hvis udviklingen ikke er tilfredsstillende. Barometeret fokuserer på indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse, fordi tidligere analyser viser, at denne målgruppe står over for de største udfordringer med hensyn til integration. Integrationsbarometeret består af et nationalt barometer og 98 lokale barometre, der viser udviklingen i de enkelte kommuner.

Det Nationale Integrationsbarometer måler udviklingen i ni målsætninger for integrationsindsatsen: Arbejde, uddannelse, danskundskaber, medborgerskab, ligebehandling, selvbestemmelse, forsørgelse, udsatte boligområder og kriminalitet. Hver målsætning måles med en eller flere indikatorer. Udviklingen måles primært på baggrund af data, som stammer fra Danmarks Statistik og data, der er indsamlet gennem en årlig spørgeskemaundersøgelse.

De lokale integrationsbarometre måler udviklingen i de enkelte kommuner inden for følgende områder: Arbejde, uddannelse, danskundskaber, forsørgelse, udsatte boligområder og kriminalitet. Deres formål er at give et overblik over den lokale udvikling mod opfyldelse af de nationale mål, hvor statistikker opdelt på kommunalt niveau er tilgængelige. Dette overblik kan være nyttigt, da den lokale integrationsindsats omfatter mange fokusområder og derfor involverer mange aktører. Aktørerne, som skal samarbejde om opgaverne, er sammensat af

repræsentanter fra forskellige kommunale enheder og institutioner uden for den kommunale administration.

De lokale integrationsbarometre giver også de lokale myndigheder grundlag for at overvåge udviklingen i andre kommuner, hvilket gør det muligt at dele erfaringer om udvikling og velfungerende integration med hinanden.

Det Nationale Integrationsbarometer viser endvidere, at antallet af indvandrere og efterkommere af ikke-vestlig oprindelse, der oplyser, at de har oplevet diskrimination i det sidste år på grund af deres etniske oprindelse er steget fra 45 % i 2012 til 48 % i 2018. Denne udvikling er dog ikke statistisk signifikant. Andelen af indvandrere og efterkommere af ikke-vestlig oprindelse, der oplever, at deres indsats i samfundet er anerkendt, er steget fra 48 % i 2012 til 52 % i 2018.

Ligebehandlingsnævnet fortsætter med at behandle klager vedrørende diskrimination, herunder på grund af race og etnisk oprindelse. Ligebehandlingsnævnet kan tilkende erstatning. I 2017 modtog nævnet 294 klager, hvoraf størstedelen var relateret til køn og alder. 44 tilfælde var relateret til race eller etnisk oprindelse.

Anbefaling

54. Der skal gøres yderligere indsats for at øge bevidstheden blandt retshåndhævende myndigheder vedr. hadforbrydelser.

I foråret 2015 blev det overordnede ansvar for forebyggelse og bekæmpelse af hadforbrydelser overført fra den danske sikkerheds- og efterretningstjeneste til politiet. Det danske politi har fokus på at sikre, at hadforbrydelser håndteres og registreres korrekt i politidistrikterne, og at politibetjente i den sammenhæng får tilstrækkelig uddannelse. Af den grund er uddannelse af retshåndhævelse om, hvordan man identificerer, registrerer, undersøger og håndterer hadforbrydelser en integreret del af uddannelsen på Politiakademiet. Derudover tilbydes efteruddannelse. Desuden får politibetjentene uddannelse to gange om året, hvor emnet udelukkende vedrører hadforbrydelser.

I 2015 besluttede Folketinget at styrke registreringen og håndteringen af hadforbrydelser i politiområdet og lancerede et overvågningsprogram for at få et overblik over hadforbrydelser udført i Danmark. Overvågningsprogrammet betragtes som et værdifuldt bidrag i forsøget på at følge udviklingen af hadforbrydelser nøje og målrette indsatsen mod hadforbrydelser i Danmark. Som led i gennemførelsen af overvågningsprogrammet har Politiet udstedt retningslinjer til alle de danske politidistrikter om, hvordan man opdager hadforbrydelser i særlige tilfælde, og hvordan man registrerer hadforbrydelser korrekt for at sikre, at alle relevante forbrydelser undersøges som hadforbrydelser. Politiet har i 2018 indledt en dialog med de danske politidistrikter for at sikre, at alle hadforbrydelser registreres korrekt i politiets IT-system (POLSAS).

I 2017 besluttede Politiet at ændre praksis for overvågning af hadforbrydelse på baggrund af, at politiet blev opmærksomt på flere relevante hadforbrydelsessager i POLSAS. Disse sager har ikke kunnet lokaliseres med den nuværende søgepraksis. Politiet har derfor udvidet overvågningspraksissen, som har gjort det muligt for politiet at finde mere relevante hadforbrydelsessager i 2017. Dette har givet et mere præcist overblik over omfanget af hadforbrydelser i Danmark. Politiet sammensætter en årsrapport om overvågningsprogrammet

vedrørende antallet og arten af registrerede hadforbrydelser i Danmark. Den tredje rapport blev offentliggjort i september 2018 og dækker hændelser fra 2017.

Ifølge rapporten blev 446 hændelser, der var karakteriseret som hadkriminalitet, registreret i 2017. På tidspunktet for udarbejdelsen af rapporten var der 95 sigtelser mod 102 personer. Desuden blev halvdelen af de registrerede hadforbrydelser i 2017 begået med en racistisk motivation vedrørende offerets nationalitet, etnicitet, race eller hudfarve mv. Denne tendens har også været til stede i rapporterne fra 2016 og 2015. På grund af ændringen af praksis for overvågning af hadforbrydelser i 2017, kan rapporterne for 2016 og 2015 ikke direkte sammenlignes med den seneste rapport.

I 2016 indledte Politiet en dialog om hadforbrydelser med en række relevante interessenter på området med henblik på at etablere et tættere og løbende samarbejde samt at indhente input til fremtidige politiindsatser vedrørende hadforbrydelser. Formålet med dialogen er også at samarbejde om, hvordan man skal tilskynde flere ofre til at rapportere hadforbrydelser til politiet, samt at kaste lys over eventuelle vanskeligheder eller barrierer med hensyn til rapporteringsprocessen.

Politiet har fokus på at øge tilbøjeligheden til at rapportere hadforbrydelser og samarbejder derfor med relevante civilsamfundsorganisationer. Politiet er opmærksomt på, at især ofre for udenlandsk oprindelse har brug for grundlæggende oplysninger om dansk lovgivning og oplysninger om, hvordan man rapporterer en sag som f. eks. vedrører hadkriminalitet. Derfor har det danske politi taget initiativ til at besøge moskeer og asylcentre med henblik på at præcisere og oplyse, hvordan man kontakter det lokale politi. Det danske politi anerkender vigtigheden af at arbejde videre med at skabe gode forhold mellem politibetjente og ofre for hadforbrydelser. Politiet gør en indsats for at møde sårbare grupper i det danske samfund og informere dem om det danske politi samt de foranstaltninger og lovgivninger, som politiet er underlagt.

Forebyggelse af etnisk diskrimination og fremme tolerance

Anbefaling

58. Den Rådgivende Komité opfordrer myndighederne til at indføre målrettede, effektive politikker og foranstaltninger med henblik på bekæmpelse af arbejdsløshed blandt personer med anden etnisk baggrund end dansk, og at øge indsatser for rekruttering af disse personer.

Den danske regering har iværksat en række initiativer for at integrere folk med anden etnisk baggrund end dansk på arbejdsmarkedet. I marts 2016 lavede regeringen en trepartsaftale med arbejdsmarkedets parter om integration på arbejdsmarkedet af nyankomne flygtninge og indvandrere, der blev bragt hertil ved familiesammenføring. Med aftalen har regeringen sat det mål, at hver anden flygtning og person bragt til Danmark efter familiesammenføring skal arbejde efter tre års ophold i Danmark. I andet kvartal af 2015 arbejdede 21 % af målgruppen. I tredje kvartal af 2018 var antallet steget til 45 %.

Denne trepartsaftale udgør også en omorganisering af indsatsen for nyankomne flygtninge og mennesker, der er bragt hertil ved familiesammenføring, således at kommunerne skal tilbyde nyankomne flygtninge og mennesker, der er bragt hertil ved familiesammenføring og som har op til fem års ophold i Danmark, en tidlig og virksomhedsorienteret indsats. Erfaringen viser, at en virksomhedsorienteret indsats har bedre beskæftigelseseffekter end andre arbejdsaktiveringstiltag.

Trepartsaftalen etablerer også et nyt værktøj til fremme af integrationen på arbejdsmarkedet: IGU (Integrationsgrunduddannelse), der består af både en skole- og en praktikperiode. IGU giver arbejds- og færdighedsopgradering af muligheder for flygtninge og personer, der er bragt hertil ved familiesammenføring, hvis kvalifikationer fra begyndelsen endnu ikke opfylder kravene på det danske arbejdsmarked.

I december 2018 blev over 1.800 IGU-kurser registreret. I maj 2018 var omkring 12.300 mennesker i målgruppen for et IGU-kursus. De danske ministerier har en målsætning vedrørende antallet af IGU-medarbejdere i deres respektive statsinstitutioner. Den 1. juli 2018 var 93 personer ansat i IGU-programmer i de danske ministerier. Regeringen og arbejdsmarkedets parter har besluttet at forlænge IGU-programmet indtil 2022.

Endelig har den danske regering styrket incitamentet til at arbejde ved at indføre tre elementer; integrationsgodtgørelsesordningen, kontantydelsen og 225-timers reglen, samtidig med at der fortsat opretholdes et rimeligt niveau for velfærdsstøtte. De tre elementers målgrupper er personer i kontantydelsessystemet, hvor ikke-vestlige indvandrere er overrepræsenterede. Virkningerne af kontantbidragets loft og 225-timers reglen er i øjeblikket ved at blive evalueret.

Diskrimination mod romaer

Anbefaling

60. Den Rådgivende Komité opfordrer myndighederne at videreføre og udvikle foranstaltninger med formål at bekæmpe diskrimination af romaerne samt at indføre målrettet politik, der fremmer romaernes ligestilling på alle områder.

Det følger af Straffelovens § 266 b, at den, der offentligt eller med forsæt til udbredelse i en videre kreds fremsætter udtalelse eller anden meddelelse, ved hvilken en gruppe af personer trues, forhånes eller nedværdiges på grund af sin race, hudfarve, nationale eller etniske oprindelse, tro eller seksuelle orientering, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år.

Endvidere fremgår det af Straffelovens § 81, (vi), at det ved straffens fastsættelse i almindelighed skal indgå som skærpende omstændighed, at gerningen har baggrund i andres etniske oprindelse, tro, seksuelle orientering eller lignende kriterier. Afsnittet finder anvendelse ved fastsættelsen af straffen for alle lovovertrædelser. Dette indebærer således, at hvis et angreb er baseret på, at offeret er roma, vil det blive betragtet som en skærpende omstændighed ved bestemmelsen af lovovertrædelser.

Medierapportering og politisk diskurs

Anbefaling

66. Den Rådgivende Komité opfordrer myndighederne til at bekæmpe alle manifestationer af intolerance, racisme og fremmedhad. Især opfordrer den Rådgivende Komité myndighederne til yderligere lovgivningsmæssige foranstaltninger med henblik på bekæmpelse af racistiske manifestationer i medierne, herunder også den politiske arena.

Danmark lægger stor vægt på bekæmpelse af hadforbrydelser og har truffet foranstaltninger med henblik på at sikre, at forbrydelser af denne slags bliver effektivt undersøgt og retsforfulgt. Det danske politi har fokus på at sikre, at hadforbrydelser håndteres og registreres korrekt i

politidistrikterne, og at politibetjente i den sammenhæng får tilstrækkelig uddannelse. Af den grund er uddannelse om, hvordan man identificerer, registrerer, undersøger og håndterer hadforbrydelser en integreret del af uddannelsen på akademiet.

Derudover tilbydes efteruddannelse. Desuden har den danske sikkerheds- og efterretningstjeneste lanceret et digitalt kortlægningsprojekt i 2018, der bl.a. giver myndighederne et mere omfattende, præcist og opdateret billede af den rolle, som sociale medier spiller i forhold til radikaliserings og hadforbrydelser i Danmark. Den viden, der udledes fra projektet, vil f.eks. bruges til at tilpasse og styrke de forebyggende bestræbelser, der udføres af ministerier, agenturer, kommuner, politiet, civilsamfundsdeltagere og andre.

Endelig specificerer det i Anklagemyndighedens retningslinjer, at politiet i forbindelse med efterforskningen skal overveje, om der er udstedt en racistisk erklæring eller manifestation i medierne eller via internettet. Retningslinjerne indeholder også eksempler på hvor danske politikere er blevet dømt for overtrædelse af straffelovens § 266 b.

Artikel 8

Retten til at manifestere religion eller tro

Anbefaling

70. Den Rådgivende Komité opfordrer myndighederne til at vedtage følsom tilgang til religiøse spørgsmål om ritual slagting af dyr samt i samråd med de berørte parter, finde løsninger, der tager hensyn til religionsfrihed. Myndighederne opfordres desuden til at, sammen med de berørte grupper, at finde pragmatiske løsninger på spørgsmålet om omskæring af drenge, hvor der tages fuldt hensyn til børns sundhed, samtidig med at det sikres, at resultatet ikke uretmæssigt forstyrrer religiøse traditioner.

Debatten om omskæring af drenge er løbende og aktuelt undergivet politisk debat i Danmark. Den danske regering erkender, at debatten om omskæring af drenge er kompleks, og at der er mange vigtige hensyn, der skal afvejes, herunder barnets perspektiv, sundhedsmæssige overvejelser, konsekvenser for trossamfund i Danmark, samt sikkerhedsmæssige, etiske og juridiske overvejelser. Ud fra en samlet betragtning af disse hensyn afviser den danske regering et forbud. Regeringen ser dog aktuelt på, hvorledes patientsikkerheden på området kan højnes. Dette sker gennem dialog med de berørte trossamfund og relevante kliniske eksperter.

Omskæring af drenge er ikke kriminaliseret under dansk lov. Dog kan Straffelovens § 244-246, der indeholder regler om lovovertrædelser mod personer herunder vold, mishandling mv., finde anvendelse, hvis personen, der udfører omskæringen, ikke er læge eller andet autoriseret personale. Bestemmelserne kan også finde anvendelse, hvis omskæringen udføres uden drengens samtykke – eller hvis drengen er under 15 år uden hans forældres samtykke.

Rituel slagting af dyr er mulig, forudsat at dyret er bedøvet før slagting. I 2014 blev der i Danmark indført forbud mod slagting uden forudgående bedøvelse. I de foregående ti år var der ikke slagterier, der havde søgt om at måtte slagte uden forudgående bedøvelse, hvilket man i den periode skulle, hvis man ønskede at udføre det. Selvom en række andre lande har lignende forbud mod slagting uden forudgående bedøvelse, er det muligt at importere kød fra dyr, der slagtes i henhold til religiøse ritualer uden forudgående bedøvelse, til Danmark. Således er der adgang til kød, der opfylder kravene fra folk, der ønsker dette produkt.

Artikel 9 Medier og minoritetssprog

Anbefaling

73. Den Rådgivende Komité opfordrer myndighederne til at fortsætte med at støtte en bæredygtig udvikling af tysksprogede medier samt radio- og tv-udsendelsesprogrammer for og om det tyske nationale mindretal.

Den tyske avis "Der Nordschleswiger", som er rettet mod det tyske mindretal, modtager årligt et tilskud fra den danske mediestøtteordning. Støtten ydes til produktion af uafhængigt indhold (trykt/digitalt). Eventuelle nye skrevne medier rettet mod det tyske mindretal vil kunne modtage tilskud på samme betingelser som Der Nordschleswiger.

Tilskuddet, der ydes via den danske mediestøtteordning, ændrer sig fra år til år afhængigt af, hvor store avisens redaktionelle omkostninger er. Det samlede tilskud til avisen har varieret fra 2,9 millioner kroner i 2015 som det laveste til forventeligt 3,2 millioner kroner 2019 som det højeste. Der Nordschleswiger modtager endvidere tilskud via finansloven på 1,7 millioner kroner årligt i 2018 og 2019 og 2,3 millioner kroner årligt i 2020 og 2021. Tilskuddet gives til digitalisering af mediet og sikrer, at den del af befolkningen, der tilhører det tyske mindretal, har adgang til digitale medier på deres eget sprog.

Avisen modtager også offentligt tilskud fra Bund Deutscher Nordschleswiger (BDN) (tyske nordslesvigeres forbund), som er det tyske mindretals hovedorganisation, og som repræsenterer mindretallet i politiske, kulturelle og økonomiske forhold. I 2017 blev den danske mediestøtteordning ændret for at sikre, at nyhedsmedier til og om det tyske mindretal i Sønderjylland kunne modtage tilskud uanset, om de modtager andre offentlige tilskud (f.eks. tysk offentlig finansiering).

Der Nordschleswiger modtager endvidere et tilskud fra Kulturministeriets del af udlodningsmidlerne til kulturelle formål. Tilskuddet er givet til produktion og køb af sendetid til nyhedsprogrammer på tysk i lokalradio i det sydlige Danmark. Målet er at gøre det tyske mindretal i stand til at producere og udsende nyheder på tysk i Sønderjylland. Tilskuddet udgjorde i 2018 omkring 246.000 kr.

Public Service

De danske public servicevirksomheder DR og TV 2 og de otte regionale TV 2-virksomheder – herunder TV SYD – har alle public service-forpligtelser i relation til at afspejle mangfoldigheden i befolkningen. DR og de regionale TV 2-virksomheders public service-forpligtelser er reguleret i public service-kontrakter indgået med kulturministeren, mens TV 2's public service-forpligtelser fremgår af TV 2's public service-tilladelse. DR og de regionale TV2-virksomheder er næsten udelukkende finansieret af offentlig finansiering, mens TV2 finansieres af reklameindtægter og abonnementsbetaling.

DR er i henhold til sin public service-kontrakt forpligtet til at have en bred samfundsmæssig dækning af hele Danmark og afspejle mangfoldigheden af kultur, livsopfattelse og levevilkår, der findes på tværs af Danmark og i de forskellige rigsdele. Fra og med 2019 er DR desuden forpligtet til at lægge vægt på mindretalsdækning i det danske/tyske grænseområde.

TV 2 er i henhold til sin public service-tilladelse forpligtet til i lighed med DR at have en dækning af hele Danmark, som afspejler mangfoldigheden af kultur, livsopfattelse og levevilkår i de forskellige dele af landet.

I henhold til public service-kontrakterne skal de regionale TV2-virksomheder – herunder TV SYD – lægge vægt på tilknytningen til regionen og på regional alsidighed. Programplanlægningen skal afspejle den mangfoldighed af kultur, livsopfattelse og levevilkår, der er i regionen. TV SYD skal desuden lægge vægt på forholdene i det danske/tyske grænseområde.

Artikel 10

Mindretalssprog i den lokale administration

Anbefaling

77. Den Rådgivende Komité opfordrer myndighederne til at i forbindelse med gennemførelsen af digitaliseringsstrategien sikre at personer, der tilhører det tyske mindretal, fortsat kan kommunikere på tysk, herunder elektronisk, med alle berørte administrative myndigheder.

Siden 2015 har materiale vedrørende personlige skatteforhold, moms og andre skatterelaterede emner kunnet tilgås på tysk hos den danske skatteforvaltning. Skatteforvaltningens hjemmeside opdateres jævnligt og indeholder blandt andet information for arbejdstagere, der kommer til Danmark. Der er planer om at tilføje en ordliste og en kontaktformular, så det tyske mindretal og andre tysktalende kan kommunikere direkte via e-mail eller ved at logge på selvbetjeningssystemet. Relevante telefonnumre vil også være tilgængelige fra kontaktformularen. I dag findes der et centralt telefonnummer tilgængeligt under kontaktmenuen. Derudover findes visse formularer og vejledninger på tysk. Tysktalende personale og oversættere er med til at sikre en effektiv kommunikation mellem skattemyndighederne og tysktalende.

Den danske offentlige sektor er decentraliseret, hvilket medfører, at en stor del af kommunikationen mellem borgerne og den offentlige sektor er kommunernes ansvar. I henhold til Digitaliseringsstrategien 2016-2020 arbejder staten, regionerne og kommunerne med at udvikle fælles krav til offentlige digitale løsninger baseret på en brugercentreret tilgang. Det anbefales, at borgerne involveres, når nye processer påbegyndes, og når eksisterende initiativer videreudvikles, således at brugernes behov tages i betragtning i både konstruktion og design af de digitale løsninger.

Relevante hjemmesider hos Haderslevs kommune er tilgængelige på tysk. I Aabenraa og Tønder Kommune spiller digitalisering en vigtig og aktiv rolle. Byrådet i Aabenraa har godkendt en vækstplan og en datacenterstrategi, hvor der skal udføres flere mål på både dansk, tysk og engelsk som f.eks. lokale planer, andre perspektiver eller brochurer for at tiltrække borgere og virksomheder. I fremtiden kan disse dokumenter ud over de allerede eksisterende dokumenter findes på kommunens hjemmeside eller i trykte versioner.

Derudover har Aabenraa Kommune godkendt en strategi for digital sundhedspleje og velfærdsteknologi. Kommunen bruger en særlig teknologi – en kommunikationsplatform – i plejehjem. Med udgangspunkt i denne platform er det muligt at bruge videokommunikation, meddelelser, billeder, kalendere etc. Afhængigt af hvem der kommer til at bruge teknologien, er det mulighed for at tale med tysktalende medarbejdere.

Aabenraa Kommunes kommunikationsstrategi opsummeres:

"I Aabenraa Kommune er vi en del af den dansk-tyske grænseregion. Vi møder tysk og tysk kultur hver dag i en række forskellige sammenhænge. Vi kommunikerer derfor på tysk, når vi møder borgere, virksomheder, foreninger og andre parter, der foretrækker dette".

Sønderborgs kommunes digitaliseringsstrategi tager udgangspunkt i offentlige sektorstrategier samt kravet om, at borgerne skal kunne kommunikere med den offentlige sektor ved hjælp af ikke-digitale midler vedrørende ansøgninger, meddelelser mv. Det er vigtigt for Sønderborg kommune, at det tyske mindretal kan kommunikere på tysk med kommunen. Den kommunale hjemmeside er derfor tilgængelig på tysk, og det vil altid være muligt tale med tysktalende personale, som kan kommunikere mundtligt og skriftligt med borgere, der måtte ønske det.

Artikel 11

Visning af lokale navne, gadenavne og andre topografiske indikationer

Anbefaling

81. Den Rådgivende Komité opfordrer myndighederne til at finde løsninger, som tillader visning af traditionelle lokale navne, gadenavne og andre topografiske indikationer og tegn på steder af særlig interesse for det tyske nationale mindretal i Sønderjylland.

Siden 2016 er det muligt for bynavne at angives på dansk såvel som på engelsk eller et nabolands officielle sprog. Fremmedsproget skal angives under det danske navn. For så vidt angår vej- og gadenavne, adresser og bynavne skal der tages hensyn til, at enhver på den nemmeste måde kan navigere og finde stien eller adressen. Vej- og gadenavne skal således svare til det, der er angivet på de danske topografiske kort. Der skal være en forbindelse mellem kort og de faktiske gadenavne, således at der er en korrekt visning af trafikskilte. Reglerne om vejnavne og adresser er fastlagt i bekendtgørelse om vejnavne og adresser, som administreres af Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering, der hører under Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet.

For så vidt angår andre topografiske betegnelser af særlig interesse for det tyske nationale mindretal i Sønderjylland, er det siden 2016 muligt for tosprogede skilte vedr. seværdigheder eller attraktioner. Et navn på engelsk eller tysk kan bruges under det danske navn.

I Aabenraa Kommune er skiltning, som vedrører tyske kultur- og uddannelsesinstitutioner, såsom biblioteker, museer og grundskoler, på tysk. I 2016 fik institutioner, men ikke kommuner, mulighed for at søge om gadeskilte på tysk. Det tyske mindretal besluttede at ansøge om de to store kultursteder; Frøslevlejren og Knivsbjerg, og disse to beliggenheder er markerede med to sprogede skilte ved motorvejen.

I Sønderborg Kommune er skiltene kun på dansk, da næsten alle medlemmer af det tyske mindretal kan læse og tale dansk. Informationsborde mv. på kommunale steder er dog tilgængelige på dansk, engelsk og tysk. Bemærk også, at informationsbrochurer mv. i turistbureauet er tilgængelige på flere sprog, herunder tysk. Generelt set er orienteringer,

vejledninger og informationer vedrørende steder af særlig interesse for det tyske nationale mindretal tilgængelige på tysk.

ARTIKEL 12

Viden om det nationale mindretals kultur, historie og sprog

Anbefaling

84. Den Rådgivende Komité opfordrer myndighederne til fortsat at overvåge synligheden af den tyske kultur og sprog inden for det danske uddannelsessystem.

Anbefaling

85. Den Rådgivende Komité opfordrer myndighederne til at fremme viden og øge bevidsthed om mindretal i uddannelsessystemet

I februar 2016 offentliggjorde den danske regering en strategi for at styrke rammebetingelserne for det danske samarbejde med Tyskland. I denne strategi ønsker den danske regering at styrke den studerendes kompetencer på tysk. I november 2017 offentliggjorde regeringen en strategi for at styrke fremmedsprog i det danske uddannelsessystem. Efter disse to strategier blev der etableret et nationalt center for fremmedsprog i 2018. Derudover er Undervisningsministeriet i færd med at forhandle en udvekslingsaftale for elever på gymnasiet med de tyske myndigheder for at forbedre sprogkundskaber.

Artikel 14

Undervisning i minoritetssprog

Anbefaling

89. Den Rådgivende Komité opfordrer myndighederne til at intensivere dialoger med repræsentanter for forskellige grupper, fsva. lovgivning om undervisning i modersmål, med henblik på at analysere eksisterende behov samt at finde løsninger, der giver mulighed for at modtage undervisning i mindretals sprog.

Ifølge dansk lovgivning skal kommunalbestyrelsen tilbyde undervisningspligtige børn, som forsørges af en i Danmark bosiddende person, der er statsborger i en anden medlemsstat i Den Europæiske Union eller i en stat, der er omfattet af aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, undervisning i den pågældende stats officielle sprog. Dog skal der tilmeldes mindst 12 elever til modersmålsundervisning i et sprog og kunne tilknyttes en kvalificeret lærer eller andet undervisende personale.

Artikel 15

Rådgivende organer og deltagelse i offentlige anliggender

Anbefaling

94. Den Rådgivende Komité opfordrer igen myndighederne til at fremme en dialogbaserede tilgang til repræsentanter for det tyske mindretal ift. beslutningsprocesser samt oprettelser af rådgivningsmekanismer rettet mod grupper, der søger beskyttelse i henhold til rammekonventionen.

Den danske regering vil altid være indstillet på dialog med personer eller grupper, der er interesserede af at være en del af rammekonventionens bestemmelser. Den danske regering støtter princippet om engageret og konstruktiv dialog mellem relevante myndigheder og repræsentanter for civilsamfund og for etniske og religiøse mindretal. Denne dialog finder sted på alle niveauer af arbejdet med den danske integrationspolitik.

Bund Deutscher Nordschleswiger (www.bdn.dk) er det tyske mindretals hovedorganisation og repræsenterer mindretallet i alle grundlæggende spørgsmål. Målsætningen er at fremme det tyske mindretal samt at medvirke til kulturel mangfoldighed og bidrage til en harmonisk udvikling i det dansk-tyske grænseland.

Samtidigt fungerer det tyske mindretal som brobygger mellem tysk og dansk og mellem Danmark og Tyskland.

Det tyske generalsekretariat i Aabenraa varetager de centrale administrative opgaver og er ansvarlig for mindretallets samlede budget. Det tyske mindretals sekretariat i København er kontaktorgan til regering og Folketing. Kulturministeriet i dets virke som sekretariat for Kontaktudvalget for det tyske mindretal er i løbende dialog med det tyske mindretals sekretariat i København og generalsekretariatet i Aabenraa, ligesom der løbende afholdes møder med det tyske mindretals repræsentanter og i den forbindelse drøftes emner, som det tyske mindretal finder behov for, herunder i relation til rammekonventionen.

Artikler 17 og 18

Bilaterale aftaler og grænseoverskridende samarbejde

Anbefaling

98. Den Rådgivende Komité opfordrer myndighederne til at sikre det tyske mindretals deltagelse i udformningen og gennemførelsen af grænseoverskridende projekter

I 2016 formulerede den danske regering en Tysklandsstrategi med hovedfokus på at styrke rammebetingelserne for Danmarks økonomiske samarbejde med Tyskland på kort og længere sigt. Den danske regering vil med den nye strategi bidrage til at skabe lettere adgang for danske virksomheder til Tyskland. Kendskab til Tyskland og bedre tyskkundskaber i den danske eksportsektor vil kunne styrke dansk samhandel med Tyskland. Tysklandsstrategien omfatter derfor også nye tiltag rettet mod den danske undervisningssektor med sigte på at styrke sprogkompetencer i tysk såvel som udvekslingsforløb og erhvervspraktikordninger, der kan øge kendskabet til Tyskland og tysk sprog: <http://www.stm.dk/multimedia/Tysklandsstrategi.pdf>.

Tyskland-satsningen 2018-2020

I perioden 2018-2020 øges og forstærkes kulturudvekslingen med Tyskland som en videreudvikling af eksisterende udveksling og med etablering af nye platforme. Tyskland er en vigtig samarbejdspartner, inspirator og kulturel åndsfælle for Danmark. De gode relationer mellem Danmark og Tyskland styrkes i 2018-2020 i forbindelse med *Tyskland-satsningen*. Med Tyskland-satsningen udbygges kulturudvekslingen mellem Danmark og Tyskland. Målet er, at begge lande bidrager til denne udvikling og dermed styrker kulturmiljøet i en europæisk sammenhæng.

Helt overordnet er temaerne dels udviklingen af de to landes historiske fællesskab på kunst- og kulturområdet i en både tysk-dansk og større europæisk sammenhæng. Fra fejring af

genforeningen i 2020 til samarbejder om kulturhistorie og kultureksport. Satsningen i Tyskland 2018-2020 består af en lang række konkrete projekter, som løbende vil blive publiceret under forskellige hovedindsatsområder, som har til formål at sætte et bredt fokus på indsatsens mange forskellige partnere i både Danmark og i Tyskland.

I 2018 er der primært fokus på at skabe solide platforme mellem de danske og tyske kulturarvsinstitutioner gennem konkrete samarbejder og projekter. Fra 2018-2020 er der sideløbende et fokus på at skabe nye stærke kunstneriske platforme i de tyske delstater. De nye kunstneriske platforme vil komplementere de allerede gode historiske relationer, som den danske kunstscene har med særligt Nordtyskland. Ligeledes vil der i perioden 2018-2020 være et særligt fokus på at søsætte projekter, der understøtter Danmarks tilbud til tyske kulturturister: <https://slks.dk/omraader/kultursamarbejde/international-kultursamarbejde/aktuelle-satsningsomraader/tyskland-satsning-2018-2020/kulturelle-indsatsomraader/>.

I 2020 kulminerer satsningen med et dansk-tysk kulturelt venskabsår. Aftalen om venskabsåret underskrives i 2018 og indgår for Danmarks vedkommende som en integreret del af den treårige indsats. I forbindelse med venskabsåret bliver respektive projekter koordineret med projekter, der sideløbende vil fejre genforeningen af Danmark: <https://slks.dk/omraader/kultursamarbejde/international-kultursamarbejde/aktuelle-satsningsomraader/tyskland-satsning-2018-2020/kulturelle-indsatsomraader/>.

Kulturaftalen for Sønderjylland-Slesvig

Kulturaftalen for Sønderjylland -Schleswig løber 4 år fra 1. januar 2017-31. december 2020 og blev underskrevet ved det første dansk-tyske kulturpolitiske topmøde d. 3. februar 2017. Kulturaftalen skal samle kulturkræfterne på tværs af den dansk-tyske grænse, på tværs af kommunerne Haderslev, Sønderborg, Aabenraa, Tønder, Kreis Nordfriesland og Kreis Schleswig-Flensburg, Stadt Flensburg, Region Syddanmark, Kulturministeriet i Danmark og Ministerium for Justits, Kultur og Europa. Ambitionen er, at aftalen skal styrke det fælles kulturrum og den fælles identitet på tværs af den dansk-tyske grænse.

Kulturaftalen for Kulturregion Sønderjylland-Schleswig er en samarbejdsplatform, der ud over det nære regionale perspektiv også har en europæisk dimension. Aftalen bygger på tolerance, gensidig forståelse og det åbne samfund. Kulturaftalen bidrager til et frit kulturrum og vil involvere et bredt udsnit af borgerne i det dansk-tyske grænseland. Kulturaftaler understøtter samarbejde og skaber kulturel infrastruktur gennem opbygning af netværk og lærende partnerskaber mellem aktørerne, koordinering, kvalitetssikring og nye tværgående indsatser, som kan nå bredere ud til borgerne: <https://slks.dk/omraader/kultursamarbejde/international-kultursamarbejde/aktuelle-satsningsomraader/tyskland-satsning-2018-2020/>.